

Teollisuus Pohjois-Savossa

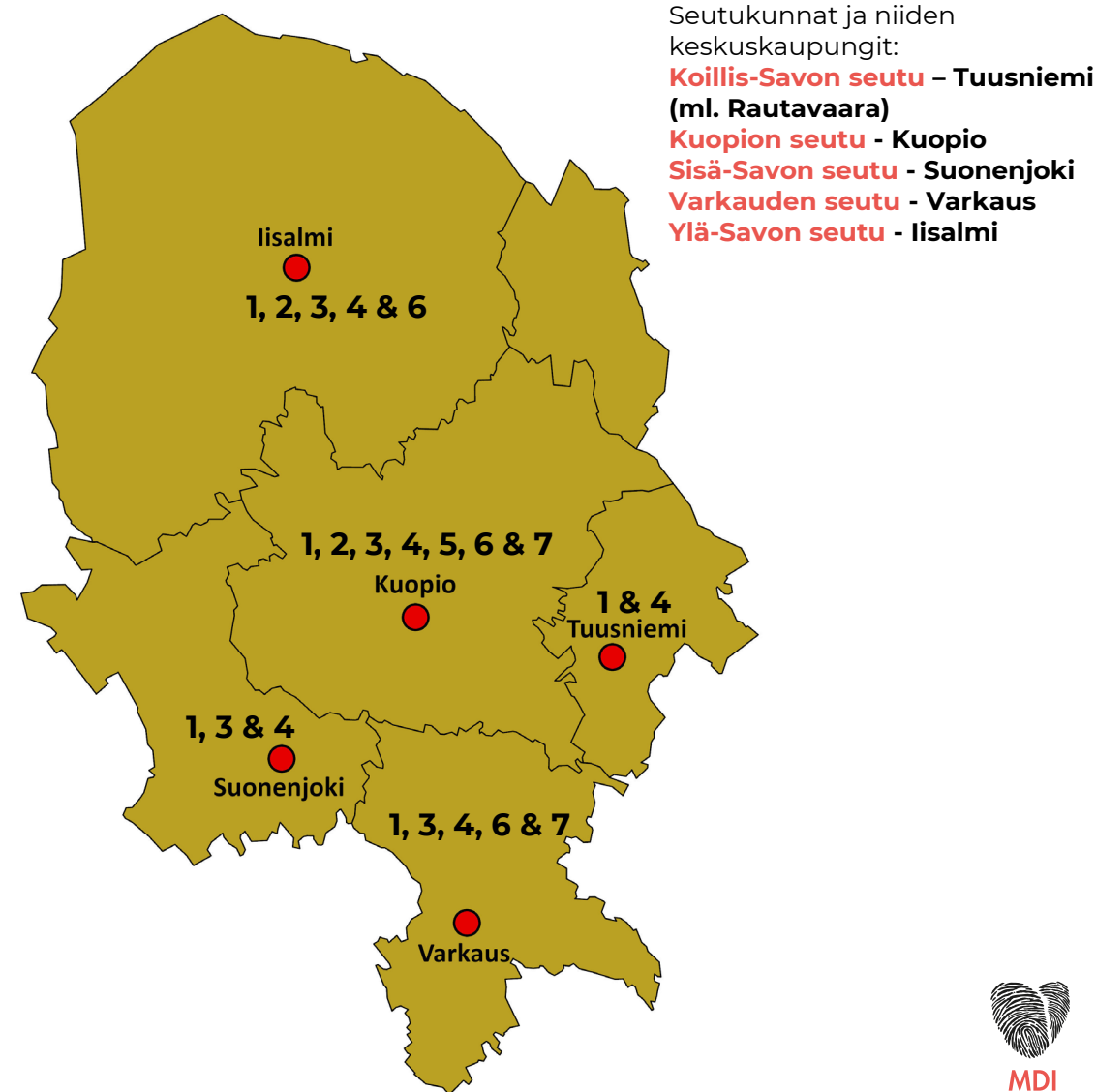
Talent first hanke

Teollisuus

Teollisuudenalojen keskittymät Pohjois-Savossa

Teollisuudenalojen keskittymät ja painopistealueet Pohjois-Savossa

1. Kone-, sähkö- ja metalliteollisuus
2. Kaivos- ja kaivannaisteollisuus sekä kemianteollisuus
3. Elintarviketeollisuus (ml. maito- ja maitotuoteteollisuus)
4. Metsä- ja energiateollisuus
5. Lääketeollisuus
6. Rakennustuoteteollisuus
7. Vaate- ja tekstiiliteollisuus



Pohjois-Savon teollisuuden tunnuslukuja ja toimialajaottelu

		Toimipaikkoja	Henkilöstön lukumäärä yhteensä	Liikevaihto (1 000 euroa)
1. Kone- sähkö- ja metalliteollisuus	24 Metallien jalostus	5	115	25 253
	25 Metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	248	2178	541 543
	26 Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus	32	399	74 714
	27 Sähkölaitteiden valmistus	31	557	120 294
	29 Moottoriajoneuvojen, perävaunujen ja puoliperävaunujen valmistus	17	160	44 750
	32130 Jäljitelmäkorujen ja muiden vastaavien tuotteiden valmistus	8	1	146
	33 Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	239	704	153 649
	YHT.	580	4 114	960 349
2. Kaivos- ja kaivannaisteollisuus sekä kemianteollisuus	30 Muiden kulkuneuvojen valmistus	9	...	...
	28 Muiden koneiden ja laitteiden valmistus	73	2663	1 110 428
	19 Koksin ja jalostettujen öljytuotteiden valmistus	1	...	...
	20 Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus	17	...	...
	YHT.	100	2 663	1 110 428
3. Elintarviketeollisuus	10 Elintarvikkeiden valmistus	137	1095	518 880
	11 Juomien valmistus	9	...	...
	12 Tupakkatuotteiden valmistus	.	.	.
	YHT.	146	1 095	518 880
4. Metsä- ja energiateollisuus	16 Sahatavaran sekä puu- ja korkkituotteiden valmistus (pl. huonekalut); olki- ja punontatuotteiden valmistus	135	1276	735 189
	17 Paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistus	11	671	390 136
	YHT.	146	1 947	1 125 325
5. Lääketeollisuus	21 Lääkeaineiden ja lääkkeiden valmistus	6	107	71 041
	32501 Lääkintä- ja hammaslääkintäinstrumenttien ja -tarvikkeiden valmistus	12	25	5 655
	32502 Hammasproteesien, keinohampaiden ym. valmistus	17	18	3 011
	YHT.	6	107	71 041
6. Rakennustuoteteollisuus	22 Kumi- ja muovituotteiden valmistus	15	80	20 472
	23 Muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus	51	351	73 676
	YHT.	66	431	94 148
7. Vaate- ja tekstiiliteollisuus	13 Tekstiilien valmistus	41	325	53 249
	14 Vaatteiden valmistus	85	71	24 120
	15 Nahan ja nahkatuotteiden valmistus	3	0	12
	31 Huonekalujen valmistus	37	225	41 038
	YHT.	166	621	118 419

Teollisuus Pohjois-Savossa

Yli 1300 yritystä - Yli 12 000 työpaikkaa - noin 5 mrd. € liikevaihto

Pohjois-Savossa teollisuustoimintaan on laajamittaisesti koko maakunnan alueella. Vahvoja painopistealueita ovat **kone-, sähkö-, ja metalliteollisuus, metsäteollisuus**, sekä **elintarviketeollisuus**. Merkittävää toimintaa on lisäksi **kaivos- ja kaivannais- ja kemianteollisuudessa** sekä **lääketeollisuudessa vaate- ja tekstiiliteollisuudessa ja rakennustuoteteollisuudessa**.

Alueellisissa painopisteissä kone- ja metalliteollisuus sekä metsäteollisuus painottuvat erityisesti Ylä-Savon alueelle, elintarviketeollisuus Varkauden, Iisalmen sekä Sisä-Savon alueelle ja lääketieteellinen sekä kemianteollisuus Kuopion seudulle.

Teollisuusyritykset ovat Pohjois-Savon merkittävimpiä vientitoimijoita. Teollisuus laajasti tulkittuna aina raaka-aineiden tuotannosta ja hankinnasta, tuotteiden suunnitteluun ja jalostukseen sekä lopulta niiden valmistukseen ja myyntiin työllistää huomattavan osan Pohjois-Savon työvoimasta.

Avain- ja veturiyritysten rooli alueella on merkittävä. Useissa toimintojen tihentymissä avain- ja veturiyritykset muodostavat valtaosan esimerkiksi toimialan liikevaihdosta. Teollisuuden alihankinta ja huolto sekä muut teollisuutta palvelevat yritykset ovat alueellisesti merkittäviä alueellisesti.

Kone-, sähkö-, ja metalliteollisuus

Nostoja kone- ja metalliteollisuuden keskittymistä sekä yrityksistä:

Koneiden -ja laitteiden valmistus: Ponsse, Normet, Junttan, Kurko Crane, Profile Vehicles, Farmi Forest, VAK & Cross Wrap.

Kaivosteollisuuden kone- ja laitevalmistajia ovat erityisesti Normet (Iisalmi) ja Junttan (Kuopio). Normet tuottaa laajasti kaivosteollisuudessa käytettäviä koneita ja laitteita sekä niiden varaosia ja huoltopalveluita. Junttan tuottaa paalutukseen käytettäviä koneita, laitteita sekä hydraulii- ja voimayksiköitä sekä kairoja näiden huolto- tarkastus ja varaosapalveluita.

Koneiden ja laitteiden komponentit ja osat: Jotworks, Elcoline, SSG, Honewell (ent. Intermec), Arctic Machine, Rammy, Ahmotuote, J5L-Production, LLP Farm Machinery group, Supset & Hydroline.

Metallituotteet ja metallien työstö: Paakkilan konepaja, Suomivalimo, Oravikosken konepaja, Sorsakosken konepaja, Kuopion Konepaja, Andritz Warkaus works, Rolltest, SKM stainless, IS-VET, Timaco, SP stainless, U-Cont, Simetek, Pivaset, PetterSteel & Toivalan metalli.

Muu metallien työstö ja tuotteet: Lumoava Finland, Franke, Checkmark & Fiskars.

Teollisuuden huolto, korjaus ja kunnossapito: RD technology service, Depomix, Nordic power service, KP service & BP asennus.

Sähkötuoteteollisuus: Genelec, Amphion, Fibox tested systems, POK group, E Avenue, Deekax Air, Bittium Biosignals & Bevenic (valokuitutuotteet).

Kone-, sähkö-, ja metalliteollisuus muodostaa Pohjois-Savon teollisuuden selkärangan. Se on sekä liikevaihdolla että työllistävyydellään mitattuna **alueen merkittävin teollisuuden kokonaisuus**, ja sen yritykset ovat osa sekä kansallisia että globaaleja arvoketjuja.

Alueen kone- ja metallialan yrityksissä on jossain määrin alueellisia painotuksia. Koneiden ja laitteiden valmistamiseen erikoistuneita yrityksiä on erityisesti Ylä-Savon ja Kuopion alueilla, Varkauden alueella on erityisesti energiateollisuuden laitevalmistukseen ja huoltoon erikoistuneita yrityksiä. Metallii- ja konepajatoimijoissa on laaja alueellinen jakauma.

Yritykset toimivat **vientivetoisesti**, ja tuotteita ja ratkaisuja toimitetaan eri puolille maailmaa – erityisesti Eurooppaan, Aasiaan ja Pohjois-Amerikkaan. Monet yrityksistä ovat investoineet vahvasti tuotekehitykseen, digitaalisuuteen ja vähähiilisyttä edistäviin teknologioihin.

Kaivos- ja kaivannaisteollisuus sekä kemianteollisuus

Nostoja kaivos- ja kaivannaisteollisuuden sekä kemianteollisuuden keskittymistä ja yrityksistä:

Kaivokset: Yara (Siilinjärvi), sekä Sibelco Nordic (Kuopio/Nilsia).

Yaran kaivos on Euroopan ainoa fosfaattikaivos. Kaivosalueella on neljä tuotantolaitosta; lannoitetehtas, fosforihappotehtas, typpihappotehtas, sekä rikkihappotehtas. Näiden lisäksi tehtaat tuottavat ammoniumnitraattiliuosta louhosräjähteiden raaka-aineeksi. Kaivos työllistää noin 500 henkilötyövuotta. **Sibelco Nordicin louhoksella** Nilsissä louhitaan kahdessa avolouhoksessa kvartseja. Toiminta koostuu kvartsiittimineraalin louhinnasta, murskauksesta, rikastuksesta, rikasteen kuivauksesta ja jatkojalostuksesta. Pääkäyttökohteet tuotteille ovat tulenkestävät massat, suodatinhiekat, urheilu- ja harrastehiekat sekä lasiteollisuus.

Lannoitevalmistus: Yara (Siilinjärvi).

Kemianteollisuutta hyödyntävien tuotteiden valmistus ja

muovituoteteollisuus: Scantarp (pressut), Inora (muovi- ja rakennusalan tuotteiden valmistus), Kährs (seinä- ja lattiapäällysteet) & Mäkelä-Plast, Ekin Muovi (muovituotteet).

Muu valmistava kemianteollisuus: Reagen, Jarmat, Firefly Chemistry, Gavia United, Nitro Sibir (räjähteet) & Innokem (kuluttaja- ja yritystuotteiden valmistus).

Kaasujen ja muiden kemianteollisuuden tuotteiden jälleenmyynti: Woikoski & LKAB minerals.

Kaivos- ja kaivannaisteollisuus keskittyy Pohjois-Savossa erityisesti Yaran Siilinjärven fosfaattikaivokseen ja lannoitetehtaaseen sekä Sibelco Nordicin Kuopion (Nilsian) avoluohokseen, jossa louhitaan ja jalostetaan kvartseja sekä piioksidia. Pienemmissä määrin kiven leikkaamiseen, muotoiluun ja viimeistelyyn erikoistunutta toimintaa on erityisesti Lapinlahden ja Nilsian alueella.

Kemianteollisuus on poikkileikkaavana teollisuuden alana mukana useissa eri teollisuuden keskittymissä.

Kemianteollisuuden painopisteitä sekä niissä toimivia yrityksiä Pohjois-Savon alueella. Pohjois-Savossa kemianteollisuus muodostuu pääosin kemiallisten prosessien kautta syntyvistä jalosteista ja kemiantuotteiden yhdistelmistä kuluttaja- sekä yritystuotteissa ja jalosteissa.

Alueellisesti kemianteollisuus painottuu Kuopion seudulle, jossa toimivat esimerkiksi Yara (Siilinjärvi), Innokem (Kuopio), sekä Nitro Sibir ja Reagen. Jossain määrin jälleenmyyntiin sekä valmistamiseen painottuvaa toimintaa on myös lisälmen (esim. Jarmat) ja Varkauden alueella (esim. Woikoski).

Elintarviketeollisuus

Nostoja elintarviketeollisuuden keskittymistä ja yrityksistä:

Juomien valmistus ja kehitys: Olvi, Refresco, Lignell & Piispanen (Gust. Ranin), RPS Brewing & Iso-Kallan Panimo.

Maitotuotteet ja jalosteet: Valio, Osuuskunta maitomaa ja Osuuskunta maitosuomi & Milk in.

Elintarvikkeiden valmistus: Keski Company (rinkelit), Kala-Lappi, Malviala, Kalakukkoleipomo Hanna Partanen, Malmberg, Kuopion perinnetuote, Record Coffee, Eläinruokatehdas Lemmikki Oy, Best-Inn sekä Oskutuote (eläinten- ja lemmikkien ruuan valmistus).

Marjantuotanto ja jalosteet: Pakkasmarja, Marja-Suomi, Valio & Toripiha.

Maa- ja kalatalouden viljely (ml. taimet): Famifarm, Hanka-Taimen & Heimosen puutarha.

Pohjois-Savossa elintarviketeollisuudella on vahva jalansija, joka perustuu alueen vahvaan alkutuotantoon, korkeaan jalostusasteeseen ja raaka-aineiden saatavuuteen.

Elintarviketeollisuus kattaa koko maakunnan alueen ja se työllistää merkittävän osan alueen väestöstä erityisesti maaseudulla.

Ylä-Savon alueella on erityisen vahva juomien sekä maitotuotteiden valmistuksen, jalostuksen ja kehityksen keskittymä, jossa keskeisiä toimijoita ovat esimerkiksi Olvi, Valio ja Osuuskunta Maitosuomi.

Kuopion alueella on monipuolisesti sekä juomien että elintarvikkeiden (ihmisille ja eläimille) valmistuksen toimijoita, jossa painottuvat näiden lisäksi leipomo- ja panimotuotteiden valmistus. Alueella toimivia yrityksiä ovat esimerkiksi Refresco, Lignell & Piispanen, Trube, Kalakukkoleipomo Hanna Partanen ja Eläinruokatehdas Lemmikki.

Elintarvikkeiden ja marjatuotteiden tuotannossa painottumaa on Varkauden ja Sisä-Savon alueille. Marjatuotannossa ja teollisessa toiminnassa esimerkiksi Suonenjoen alueella toimivat Pakkasmarja ja Marja-Suomi sekä Valion hillotehdas. Lisäksi osuuskunta Maitomaa sijoittuu alueelle.

Metsä- ja energiateollisuus

Metsä- ja energiateollisuuden keskittymiä Pohjois-Savossa sekä esimerkkejä niissä toimivista yrityksistä:

Puu- ja sahatavaratuotteet: Keitele Timber, Keitele Wood products, Iisalmen sahat, Iisveden metsä, Kiurutimber, Anaika Wood, Lunawood, Kuopion Woodi, Varkauden Puu, Kiurutimber SEPA & PP Glulam.

Sellutoiminta ja pakkaustuotteet: Mondi Powerflute (ent. Savon sellu), Savopak, Sivakkalava, Well Manpak & Watepack.

Energiantuotantoon liittyvien tuotteiden valmistus ja työstö: Gebwell & Sahala works, Sumitomi SHI FW, Clean flame, JM Pipe welding & TK Pipe & Machine.

Metsä- ja energiateollisuus Pohjois-Savossa rakentuu laajamittaisesti koko maakunnan kattavaksi kokonaisuudeksi.

Puu- ja sahatavaratuotteiden valmistus muodostavat tärkeimmän metsäteollisuuden yritysten keskittymän. Yritystoiminnassa painottumaa on Ylä-Savon alueelle sekä Kuopion seudulle. Ylä-Savon alueella on erityisesti puu- ja sahatavaratuotteiden valmistusta esimerkiksi Keitele Timberin ja Iisalmen sahalta. Sellutoimintaa harjoitetaan erityisesti Mondi Powerfluten tehtaalla Kuopiossa, josta valmistuu aallotuskartonkia.

Energiateollisuuden ja siihen liittyvien tuotteiden valmistuksessa alueellista painottumista on erityisesti Varkauden seudulle.

Lääketeollisuus

Pohjois-Savossa lääketieteellisuuden keskittymiä sekä esimerkkejä yrityksistä:

Lääkkeiden valmistus: Finvector, Orion Pharma, Apotrade Consulting, Reagen, Apodigi & Novo Granules.

Lääkehitys: Charles River Discovery research services Finland, Ferring ventures, Experimentica, Aurealis, Medfiles & Rokote Laboratories Finland.

Lääkinnällisten välineiden ja tuotteiden sekä esimerkiksi hammasproteesien valmistus:

Newicon, Loisto laboratoriot, Hammaslaboratorio Mallihammas, Digident & Kruunuhammas.

Pohjois-Savossa **lääketeollisuudessa painottuvat erityisesti tutkimus ja kehitystoiminta, kuten lääkekehitys ja kliininen tutkimus, sekä lääkkeiden valmistus.** Näissä sekä yritykset, julkisen sektorin toimijat (kuten yliopistot), sekä muut toimijat ovat vahvasti edustettuina.

Lääketeollisuuden avaintoimijoita ovat esimerkiksi Charles River Discovery center, Ferring ventures, Finvector ja Orion Pharma. Nämä muodostavat lääketieteellisuuden ytimen ja ne ovat alueellisesti keskittyneitä Kuopion seudulle.

Lääketeollisuuteen mielletäviä toimijoita ovat myös lääkkinnällisten välineiden ja esimerkiksi proteesien valmistuksessa.

Rakennustuoteteollisuus

Rakennustuoteteollisuus jakautuu pääosiltaan

- 1. metallipohjaisiin tuotteisiin**
- 2. betonipohjaisiin tuotteisiin**
- 3. puupohjaisiin tuotteisiin.**

Metallipohjaisia tuotteita valmistavia yrityksiä: OC-System (turva-aidat, valvomot ja suojaelementit), Morehouse, Metalmix, LK-porras, JetiTaso sekä Kuopion Rakenneasennus.

Betonipohjaisia tuotteita valmistavat erityisesti Lujabetoni ja Betonimestarit, joiden tuotteita ovat mm. pilarit, palkit, siilot ja säiliöt sekä rautateiden ratapölkyt.

Puupohjaisiatuotteita valmistavia yrityksiä ovat esimerkiksi SEPA ja Elemenco. SEPA valmistaa Keiteleellä rakentamisen tarpeisiin kattoristikkoita ja Elemenco Kaavilla tilaelementtejä ja rakenteita.

Pohjois-Savossa **rakennustuoteteollisuuden** tuotteita valmistetaan niin betonista, puusta kuin kevyemmistä rakennusmateriaaleista. Osa yrityksistä toimii myös vientimarkkinoilla. Teollisuus tukee asuin-, toimitila- ja infrastruktuurirakentamista ja on olennainen osa alueellista rakennusklusteria.

Rakennustuoteteollisuus työllistää sekä suoria tuotannon työntekijöitä että epäsuorasti suunnittelu-, logistiikka- ja asennuspalvelujen parissa. **Ala on tärkeä myös alueellisen kiertotalouden ja vähähiilisen rakentamisen näkökulmasta, erityisesti puu- ja betonielementtien osalta.**

Rakennustuoteteollisuus on jakautunut alueellisesti Ylä-Savon, Varkauden ja Kuopion seudun alueille. Suurimpia toimijoita ovat Lujabetoni (Siilinjärvi) sekä SEPA (Keitele).

Vaate- ja tekstiiliteollisuus

Vaate- ja tekstiiliteollisuuden painopisteitä sekä esimerkkejä yrityksistä:

Henkilötuotteiden suunnittelu, jälleenmyynti ja valmistus: Turo Tailor, Petrifun, (miesten vaatteet ja puvut), Dimex (työvaatteiden suunnittelu ja valmistus), EM-Brode, Offsetpaino L. Tuovinen, Painotalo seiska (brodeeraukset ja painatukset) & Hanx-Suomi (ajovarusteet esim. moottoripyöräily- ja kelkkailu).

Teollisuus- ja yritystuotteiden suunnittelu, valmistus ja myynti: Scantarp & VA-varuste.

Pohjois-Savossa on historiallisesti ollut vahvaa **vaate- ja tekstiiliteollisuuden** tuotantoa. Nykyisellään toiminta on painottunut vahvemmin myyntiin, kehittämiseen ja suunnitteluun valmistuksen tapahtuessa useimmiten muualla.

Jossain määrin valmistusta on myös Pohjois-Savossa. Esimerkiksi Scantarp ja VA-Varuste suunnittelevat ja valmistavat Kuopiossa teknisiä kankaita sekä venetekstiilejä. Leppävirran alueella Dimex- ja Hanx-Suomi sekä suunnittelevat, kehittävät ja pienissä määrin valmistavat kuluttaja- ja yrityskäyttöön tarkoitettuja vaatteita, tekstiilejä sekä varusteita.